

*Deti sú zrkadlá
Kde je láska, odrážajú lásku
Kde láska chýba, nemajú čo odrážať
(Anthony De Mello)*

VÝCHOVNÝ PROGRAM DIAGNOSTICKÉHO CENTRA MODEL REŽIMOVEJ APLIKÁCIE SKUPINOVÝCH FORIEM PRÁCE

Vyučovací jazyk: slovenský

Forma výchovy a vzdelávania: nepretržitá

Druh školského zariadenia: štátne

Názov školy: Diagnostické centrum

IČO: 317 50 338

Riaditeľ školy: Mgr. Ľubica Murínová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Ľ. Murínová, PaedDr. H. Kočnerová

Kontakty: 02/43 42 16 59, www.dcpredeti.sk

Zriaďovateľ: Okresný úrad Bratislava

Adresa: Tomášikova 46, 832 05 Bratislava

Dátum prerokovania v Pedagogickej rade: 6. októbra 2021

Dátum prerokovania v Rade školského zariadenia: 20. októbra 2021

Platnosť dokumentu: od 21. októbra 2021

Podpis riaditeľa:

OBSAH

Úvod	3
1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy	4
2. Formy výchovy	5
2.1 Časový harmonogram činností počas dňa a týždňa	5
2.2 Celoustavná komunita	8
2.3 Klubové aktivity	9
2.4 Psychoterapeutické skupiny	10
2.5 Záujmové krúžky a alternatívne programy	10
2.6 Hodnotenie správania	11
2.7 Spoluspráva detí	11
2.8 Večeradlo	11
3. Tematické oblasti výchovy	11
4. Diagnostický a reedukačný plán DC	15
5. Výchovný jazyk	15
6. Personálne zabezpečenie	16
7. Materiálno-technické a priestorové podmienky	16
8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove.....	17
9. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov	17
10. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	20
11. Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov.....	21
12. Dlhodobé projekty, do ktorých sa DC zapája	21
13. Spolupráca DC s rodičmi a inými subjektmi	22

Úvod

Diagnostické centrum je v zmysle zákona 245/2008 Z.z. a vyhlášky 323/2008 o špeciálnych výchovných zariadeniach špeciálne výchovné koedukované zariadenie s nepretržitou prevádzkou pre deti od 3 do 15 rokov. Poskytuje diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom na základe:

- žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa
- neodkladného opatrenia súdu
- rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia.

Právnym podkladom pre prijatie dieťaťa je rozhodnutie súdu alebo písomná žiadosť rodiča o dobrovoľný diagnostický pobyt a následne písomne uzavretá dohoda medzi rodičom a DC.

Diagnostické centrum zabezpečuje diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti, poskytuje poradenské služby, vypracúva diagnostické správy o dieťati, vypracúva odporúčanie o umiestnení dieťaťa po ukončení pobytu.

Pobyt dieťaťa v diagnostickom centre trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov.

DC je internátne zariadenie s nepretržitou prevádzkou, vyjadruje sa o premiestnení detí do iného zariadenia náhradnej výchovy na základe spravidla opakovaného diagnostického pobytu, poskytuje poradenské služby zariadeniam náhradnej výchovy, ak o ne požiadajú a plní úlohu ich koordinátora, vypracúva diagnostické správy o dieťati, ktoré slúžia zariadeniu náhradnej výchovy a zariadeniu sociálnych služieb na vypracovanie individuálneho reedukačného programu, ako podklad pre prácu odborníkov s deťmi mimo zariadenia náhradnej výchovy alebo zariadenia sociálnych služieb.

Diagnostické centrum poskytuje:

- diagnostickú, výchovno-vzdelávaciu, psychologickú, psychoterapeutickú, sociálnu a zdravotnú starostlivosť deťom so špecifickými potrebami
- pomoc zákonným zástupcom dieťaťa formou individuálneho poradenstva, terapeutických skupiniek a víkendových pobytov
- prvú pomoc dieťaťu v krízových situáciách
- postreedukačnú starostlivosť deťom po ukončení pobytu formou individuálneho a skupinového poradenstva
- v rámci prevencie sa podieľa na terénnej práci formou konzultácií na pôde ZŠ alebo formou návštev v rodine.

Charakteristika detí/žiakov, z ktorých škôl, regiónov

Do DC patria deti s poruchami správania, ktoré nie je možné odstrániť opatreniami v rodine a v škole, ani ambulantnou starostlivosťou. Pod poruchami správania rozumieme skupinu porúch premietajúcich sa najmä do sociálnych vzťahov jednotlivca a spoločnosti, kde dochádza opakovane a trvalo k aktívnemu a závažnému porušovaniu spoločensky akceptovaných morálnych alebo aj právnych noriem, pričom jedinec ešte nie je alebo v plnom rozsahu nie je právne zodpovedný. Vznik a vývin porúch správania je komplexne podmienený mnohými faktormi, u väčšiny prípadov majú primárny význam činitele

sociálneho charakteru. V prípade, že je porucha správania kombinovaná s poruchou aktivity a pozornosti, ide o poruchu správania hyperkinetickú (MKCH – 10).

Najčastejšou primárnou príčinou umiestnenia detí sú sociálne dôvody napr. nemajú kde bývať, rodičia sa nevedia, nemôžu alebo nechcú starať. Základným problémom je sociálna a emocionálna neprispôsobivosť a z toho vyplývajúce následné problémy: porúch správania sa, záškoláctvo, krádeže, závislosti, úteky z domova.

Diagnostické centrum patrí medzi špeciálne výchovné zariadenie s nepretržitou prevádzkou, pre vykonávanie diagnostiky detí Bratislavského kraja, Trnavského kraja, Nitrianskeho kraja a Trenčianskeho kraja. Veková kategória detí je 3-15 rokov.

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy

Výchovný program je určený pre žiakov s poruchami správania, ktorí sa vzdelávajú v diagnostických triedach pri diagnostickom centre do 15. rokov veku a pre deti s poruchami správania s mentálnym postihnutím.

Cieľom je upraviť tie negatívne faktory, ktoré sa podieľajú na vzniku a vývine porúch správania dieťaťa. Predpokladá sa priaznivá prognóza v zmysle readaptácie na rodinné prostredie a pôvodnú školu.

Špecifickými cieľmi sú:

- špeciálnopedagogická diagnostika stavu vzdelanosti, vedomostí, zručností, návykov a vývinu vlastností osobnosti,
- reedukácia narušeného vývinu vlastností osobnosti vo vzťahu k učeniu, správaniu, práci a narušeného psychosociálneho a emocionálneho vývinu.

Cieľom diagnostického pobytu je pomôcť deťom a ich rodičom:

- zistiť pravdepodobné príčiny a vývin porúch správania
- overovať vhodné výchovné postupy vzhľadom na konkrétnu situáciu v rodine a škole
- umožniť dieťaťu kolektívnu skúsenosť a možnosť nadhľadu na jeho neadekvátne správanie
- poskytovať mu emocionálnu podporu a možnosť byť úspešný a pozitívne sociálne hodnotený
- posilňovať autoreguláciu správania a odolnosť dieťaťa voči negatívnym vplyvom
- rozvíjať sociálne a iné zručnosti.

Súčasťou výchovy a vzdelávania je práca s rodičmi dieťaťa alebo inou fyzickou osobou, ktorá má dieťa zverené do starostlivosti a súrodencom dieťaťa, formou individuálnych alebo skupinových stretnutí s cieľom aktívne ich zapojiť do diagnostického, reedukačného a resocializačného procesu.

2. Formy výchovy

Základnou organizačnou jednotkou diagnostického centra je diagnostická skupina. V oddelení výchovy mimo vyučovania je 6 diagnostických skupín - rodinných buniek. V každej bunke je vychovávateľ a vychovávateľka, ktorí predstavujú rodinný výcvikový model.

Základným východiskom práce s deťmi je **model režimovej aplikácie skupinových foriem práce**, ktorý v sebe zahŕňa:

1. časový harmonogram činností počas dňa a týždňa
2. komunitné stretnutie všetkých detí a odborných pracovníkov
3. klubové aktivity
4. psychoterapeutické skupiny,
5. spolusprávu detí
6. prípravu na vyučovanie
7. záujmové činnosti a krúžky
8. sebaobslužné práce
9. pracovnú činnosť
10. iné výchovné aktivity (vychádzky, návšteva kultúrnych a spoločenských podujatí,...)

2.1 časový harmonogram činností počas dňa a týždňa

Denný program je závislý na tom, či je to pracovný deň alebo deň pracovného pokoja.

Cez pracovný týždeň deti vstávajú o 7,00 hod. V deň pracovného pokoja o 8,00 hod.

Po rannej hygiene a raňajkách sa zúčastňujú vyučovania v rámci našej školy. Každé dieťa je zaradené do typu a ročníka, ktorý navštevoval pred príchodom do nášho zariadenia. Vyučovanie prebieha podľa Školského vzdelávacieho programu pre deti s poruchami správania v Diagnostickom centre.

Každý pracovný deň o 12,40 hod. sa začína komunitné stretnutie detí a zamestnancov.

Poobedňajšie činnosti prebiehajú vo výchovných skupinách, kde sú deti zaradené najmä podľa veku.

Pod vedením vychovávateľov sa zúčastňujú rôznych pravidelných odborných aktivít:

- v pondelok sú víkendové dozvuky, spoluspráva detí a stravovacia komisia
- v utorok sú na programe skupinové vychádzky
- v stredu záujmové krúžky
- vo štvrtok sú pracovné a klubové činnosti
- piatok je skupinový relaxačný deň s aktuálnou voľbou programu, domáce práce.

V závere dňa sa v každej výchovnej skupine uskutočňuje hodnotenie správania. Po večernej hygiene majú deti možnosť venovať sa oddychu a spoločenským hrám, sledovať televízne vysielanie až do večierky.

V dňoch pracovného pokoja majú deti voľnejší režim, nie je vyučovanie ani komunitné stretnutie. V sobotu doobeda sú návštevy. Podľa výsledkov týždenného hodnotenia sa môžu deti zúčastniť vychádzok a priepustiek so svojimi rodinami.

Režim dňa cez školský rok

7:00	Budíček a ranná hygiena
7:30– 7:50	Raňajky
8:00 – 12:35	Škola (vyučovanie podľa rozvrhu tried a ročníkov)
9:40 – 10:00	Desiata
11:40	Obed (I.stupeň s pomocnou vychovateľkou a vedúcim výchovy)
12:40 – 13:00 12:35 – 13:15	Komunita (pondelok až štvrtok) Komunita (piatok) - celotýždenné hodnotenie detí : <ul style="list-style-type: none">• v triedach s triednym učiteľom• komunita v telocvični(12:50 – 13:15)
13:00 h. – 13:45	Škola II. stupeň -pokračovanie vo vyučovaní, I. stupeň - relaxačná činnosť
13:45 h. – 14:15	Obed (II. stupeň s kmeňovým vychovateľom)
14:15 h. – 18.00	Popoludňajšia výchovná činnosť - podľa plánu a programu vychovávateľa, oddechová činnosť, relaxačná činnosť, príprava na vyučovanie, športová činnosť, ...
16:00 – 16:15	Olovrant
16:15 – 17:45	Príprava na vyučovanie
18:00 – 18:20	Večera
18:20 – 19:00	Upratovanie rodinných buniek
19:00 – 19:30	Hodnotenie správania
19:30 – 20:00	Večerná hygiena
20:00 – 21:30	Večerný odpočinok (spoločenské hry, čítanie kníh, sledovanie TV)
22:00 – 7:00	Večierka – nočný kľud

Týždenný režim vo výchove

Pondelok

Víkendové dozvuky, hodnotenie víkendu, spoluspráva detí, stravovacia komisia s vedúcim výchovy a vedúcou jedálne. Očista detí za prítomnosti a kontroly zdravotnej sestry, pomocnej vychovateľky a kmeňového vychovávateľa / umývanie vlasov, vyčesávanie, sprchovanie, strihanie nechťov, čistenie uší, výmena uterákov, pyžám/. Ďalšia činnosť do 20:00h. podľa vytvoreného programu vychovávateľa.

Utorok

Skupinové vychádzky do okolia DC, tematické vychádzky s kmeňovým vychovateľom, vedúcim výchovy. Ďalšia činnosť do 20:00h. podľa vytvoreného programu vychovávateľa.

Streda

Záujmové krúžky /tvorivý, šikovné ruky, ping-pongový, posilňovací, fitnes, judo sebaobrana pre deti, športový/ ktoré robia vychovávatelia a dobrovoľníci v čase od 14:30 h. do 16:00 h. Ďalšia činnosť do 20:00h. podľa vytvoreného programu vychovávateľa.

Štvrtok

Upratovanie pridelenej časti a okolia DC, t.j. úsek okolo hlavného vchodu do DC, átrium, okolie plotu zariadenia DC, vnútorný dvor a ihriská. Jednotlivé časti sú rozdelené podľa náročnosti údržby medzi výchovné skupiny. Toto upratovanie robia žiaci spolu so svojim vychovávateľom v rámci pracovnej činnosti po obede. Predbežné hodnotenie týždňa. Ďalšia činnosť do 20:00 h. podľa vytvoreného programu vychovávateľa.

Piatok

Predkomunitné hodnotenie, komunita, domáce práce, telefonovanie príbuzným, dlhšie vychádzky, deti, ktoré sú členmi spolusprávy a sú dobre hodnotené odchádzajú na víkendové priepustky. Ďalšia činnosť do 20:00 h. podľa vytvoreného programu vychovávateľa.

Sobota

Návštevy príbuzných, vychádzky, veľké upratovanie zariadenia, kluboví, spální, chodieb, turistické vychádzky, prechádzky mestom, návštevy kín, divadiel, výstavy, múzeí, nákupy. Iné činnosť do 20:00 h. podľa vytvoreného programu vychovávateľa.

Nedeľa

Dobrovoľná účasť na sv. omši, príprava na pondelkové vyučovanie, obdobná relaxačná činnosť ako v sobotu. Iné činnosť do 20:00 h. podľa vytvoreného programu vychovávateľa.

2.2 Celoustavná komunita.

2.2 Celoustavná komunita

Je zážitkovo-organizačným stretnutím všetkých detí školského veku a dospelých odborných pracovníkov. Uskutočňuje sa denne po piatej vyučovacej hodine. Komunita je zložitý živý organizmus, v ktorom prebiehajú skupinovo-dynamické procesy, odpory, rivality, prenosy so značne diferencovaným prežívaním situácie jednotlivými členmi komunity. Je to priestor pre spoluprácu detí i dospelých (sedia spolu v kruhu) pri riešení spoločných problémov a starostí, je to priestor pre individuálny i skupinový (spravidla) pozitívny zážitok. Veľmi významný je priestor pre sociálne učenie, ktoré tu prebieha. Komunita je štruktúrovaná, má stabilné body programu, svoje rituály, jej významnou súčasťou je spoločný spev piesní. Komunitu vedie dvojica - muž a žena.

Program komunity:

- a/** otvorenie komunity zazvonením na zvončeku (týždenné právo jedného dieťaťa), pozdrav vedúceho komunity, oznámenie poradového čísla komunity a úvodná pieseň,
- b/** privítanie detí, resp. dospelých, ktorí sú na komunite prvýkrát, spojené s rituálnou piesňou a rituálom odovzdávania symbolickej „včielky“ deťmi. V prípade, že je prvýkrát na komunite dospelý hosť, deti majú možnosť položiť mu tri otázky,
- c/** blahoželaní k meninám a narodeninám spojené s rituálom odovzdávania drobného darčeka, kvetinky a rituálnou piesňou „Veľa šťastia zdravia...“, ktorú spievajú všetci postojačky, držia sa pritom za ruky,
- d/** informácia o popoludňajšom programe jednotlivých výchovných skupín, ktorú podáva za každú skupinu spravidla jej zástupca v ústavnej spoluspráve,
- e/** v piatkovej komunite - týždenné hodnotenie správania spojené s početnými „zvykovými“ pravidlami a rituálnym ocenením najlepších detí,
- f/** priestor pre rôzne informácie a požiadavky detí i dospelých, priestor pre ukážky prác detí, drobné pochvaly i pre riešenie aktuálnych vážnych problémov, konfliktov a pod.,
- g/** odovzdávanie loptičky sympatie niektorému z prítomných, spojené s rituálnou piesňou (obdarovaný vlastní loptičku do najbližšej komunity a na nej obdarúva on),
- h/** rozdávanie pošty spojené s rituálnou piesňou (poštárík - týždenné právo jedného dieťaťa, určuje sa na piatkovej komunite),
- ch/** rozlúčka s tými deťmi, resp. dospelými, ktorí z nášho zariadenia odchádzajú. Jej súčasťou je odovzdávanie symbolickej „šťastenky“, počas ktorého sa spieva rituálna pieseň „Na kraji Trnávky...“. V prípade, že sa nelúčime s nikým, končíme komunitu piesňou.

Dôležitou súčasťou komunity je supervízny pokomunitný tím odborných pracovníkov, účastníkov komunity.

2.3 Klubové aktivity

Z hľadiska formy, obsahu a cieľov sem zahrňame tri odlišné striedajúce sa programy:

1. spoločenský klub
2. voľná tribúna
3. kreslo pre hostľa

Spoločenský klub

Jeho obsahovú náplň tvoria aktivačné a relaxačné hry, projektívne, verbálne i neverbálne kolové hry a hry s využitím muzikoterapeutických a arteterapeutických techník. Do všetkých činností sa spolu s deťmi zapájajú aj dospelí.

Cieľom spoločenských klubov je:

- stimulácia aktivity a emotivity,
- navodenie prirodzených foriem relaxácie (uvoľnenie agresivity spoločensky akceptovateľným spôsobom),
- rozvíjanie sociálnej vnímavosti (citlivosti) a sociálnych vzťahov,
- uvoľnenie a rozvíjanie tvorivosti, narušenie „zabehnutých“, často nevhodných schém správania,
- tréning sociálnej kooperácie,
- stimulácia adekvátneho sebahodnotenia,
- výchova spoločenského správania,
- diagnostika.

Voľná tribúna

Pri koncipovaní tohto typu programu sa vychádzalo z potreby vytvoriť pre deti priestor, kde by mohli otvorene vyjadriť svoje postoje, názory, pohľady na problémy, ktoré sú alebo môžu byť pre nich aktuálne. V klasickom výchovnom prístupe nie je dospelý ochotný o niektorých otázkach diskutovať.

Ciele voľných tribún:

- prehodnocovanie a korekcia postojov k aktuálnym sociálno-patologickým javom u detí (fajčenie, delikvencia, toxikománia, šikana a pod.)
- reštrukturalizácia hierarchie hodnôt,
- pôsobenie na tvorbu životných perspektív a cieľov,
- stimulácia potreby pozitívne sa uplatniť v spoločnosti.

Veľmi dobré skúsenosti máme s voľnými tribúnami, na ktorých sa zúčastní host (psychológ, zdravotná sestra, príslušník polície a pod.).

Kreslo pre hostľa

Cieľom tejto klubovej aktivity je pozitívna prezentácia sveta dospelých, ich hodnotového systému, citového a sociálneho bohatstva, svetonázoru. Medzi deti pozývame na besedy ľudí rôznych profesií, ktorí pre ne môžu byť, alebo sú atraktívni (napr. člen poprednej hudobnej skupiny, režisér známeho filmu, herec, archeológ, horolezec a pod.), ktorí dokážu deti zaujať a sú dôstojnými reprezentantmi sveta dospelých, môžu slúžiť pre deti ako vzor.

2.4 Psychoterapeutické skupiny

Sú psychoterapeuticky orientované zážitkové stretnutia dvoch dospelých (muž a žena), spravidla psychologička a vychovávateľ s terapeutickým výcvikom, ktorých cieľom je poskytnúť dieťaťu vhlad do „svojho problému“ pomocou foriem skupinovej psychoterapie. Súčasťou skupiniek sú relaxačné cvičenia, sociálno-psychologické tréningové programy, ventilácia psychického tlaku režimového systému, diskusie. Využívajú prvky muzikoterapie, arteterapie, dramatorerapie , hrovej terapie a pod.

2.5 Záujmové krúžky a alternatívne programy

Záujmové krúžky ponúkajú(umožňujú) deťom zúčastniť sa na aktivitách v mimoškolskej činnosti. Cieľom krúžkov je:

- budovanie trvalejšieho záujmu detí o aktivity, ktoré môžu rozvíjať ich talent a tvorivosť,
- naučiť deti vhodným spôsobom tráviť voľný čas (veľmi dôležité u detí, ktoré trávia väčšinu času na ulici),
- ponúknuť im možnosť zažiť úspech, presadiť sa v činnosti, v ktorej môžu vyniknúť,
- ponúknuť dieťaťu zaradenie do inej skupiny k inému vychovávateľovi a diagnostikovať správanie mimo kmeňovej skupiny.

V súčasnosti môžu deti navštevovať: športový krúžok, krúžok šikovních rúk, krúžok posilňovací, hudobný krúžok, literárny a počítačový krúžok.

Alternatívne programy sú tie, ktoré deťom ponúkame, účasť na nich je vždy dobrovoľná. Takýmto programom je večeradlo - stretnutie detí a dospelých na báze duchovnej, náboženskej, alebo rôzne kultúrne podujatia.

2.6 Hodnotenie správania

Má dve základné podoby. V prvej ide o bežné pozitívne stimulovanie verbálnymi i neverbálnymi prostriedkami (napr. pochvala), v druhej o zverejnený spôsob hodnotenia spojený s bodovou klasifikáciou (dennou a týždennou), ktorá sa vo svojom výslednom súčte premieňa do istých výhod pre dieťa alebo istých obmedzení dieťaťa. Na hodnotení dieťaťa sa rozličnou mierou podieľajú všetci, ktorí v odbornej práci prichádzajú s dieťaťom do styku. Napriek všetkým výhradám voči takémuto hodnoteniu správania dieťaťa zatiaľ prevažuje názor, že bodové hodnotenie správania významnou mierou ovplyvňuje, reguluje, motivuje deti a podieľa sa na korekcii porúch správania detí. Nie je zanedbateľné, že reguluje aj dospelých odborných pracovníkov, aj oni musia dodržiavať verejne známe pravidlá hodnotiaceho systému.

2.7 Spoluspráva detí a stravovacia komisia

Je to volený orgán z radov detí, ktoré sa pravidelne stretávajú s vedením zariadenia, čím majú možnosť priamo zasiahnuť do diania v zariadení, prenášať svoje návrhy zo skupín, prezentovať svoje problémy, sťažnosti a podobne.

Cieľom detskej spolusprávy je umožniť účinnú vzájomnú komunikáciu medzi deťmi a pedagogickými pracovníkmi.

Zástupcovia detskej spolusprávy sa zúčastňujú stretnutia s riaditeľom alebo zástupcom vedenia v riaditeľni. Členovia spolusprávy majú v systéme hodnotenia určité výhody, volia si zo svojho streda vedúceho - predsedu, ktorý má čestné miesto vo vedení komunity, má právo informovať komunitu o diania na zasadnutí. V našom type prechodného zariadenia je činnosť spolusprávy značne závislá od toho aké deti toho času máme, takí môžu byť aj ich zástupcovia.

Členovia spolusprávy by mali byť deti, ktoré sú dobre hodnotené a sú prirodzenou autoritou, majú dôveru medzi deťmi i dospelými. V systéme hodnotenia majú určité výhody.

Spoluspráva detí v režimovom zariadení je parlamentným priestorom, má pevné miesto v režime a umožňuje deťom spolupodieľať sa na riadení zariadenia a vyjadrovať sa k dodržiavaniu práv detí.

Členovia spolusprávy sú členmi stravovacej komisie, ktorú tvoria deti, vedúci výchovy, vedúca školskej jedálne. Stravovacia komisia sa stretáva pravidelne najmenej raz za štvrtrok alebo na požiadanie komunity, vedenia. Spoločne sa vyjadrujú k strave, prednášajú svoje požiadavky a návrhy.

Alternatívne programy

Na rozdiel od väčšiny činností, ktoré sú povinné, ponúkame aj alternatívne programy, pre ktoré sa deti môžu ľubovoľne rozhodnúť (záujmové krúžky, večeradlo, kultúrne podujatia,...).

2.8 Večeradlo

Kresťanské stretnutie – Večeradlo je ponukou pre záujemcov, ktorí môžu navštevovať hodiny náboženstva, nedeľné bohoslužby pre deti, alebo sa zúčastňovať na pravidelných

stretnutiach s dobrovoľníkmi, ktorí prezentujú duchovné hodnoty formou spoločných hier a spevom. Na stretnutí musí byť prítomný najmenej jeden zamestnanec DC.

3. Tematické oblasti výchovy

Ciele diagnostiky a reedukácie v DC sa realizujú v rodinných bunkách prostredníctvom výchovných oblastí akými sú rodinná výchova, spoločenská výchova, mravná výchova a výchova k hodnotám, pracovná výchova a domáce práce, estetická výchova, telesná a športová výchova, ekologická výchova.

Cieľové zameranie jednotlivých oblastí výchovy a prevýchovy sú rozpracované vo výchovných štandardoch:

Obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli nadväzovať na vedomosti, zručnosti a schopnosti získané vo výchovno-vzdelávacej činnosti v škole. Sú to predpokladané cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť žiak na konci pobytu, primerane svojim schopnostiam a dĺžke jeho pobytu v DC.

Výchovné štandardy majú dve zložky – obsahové štandardy a výkonové štandardy.

Obsahové štandardy – označujú najdôležitejšie oblasti rozvoja osobnosti a správania, na ktoré sa zameriava reedukačná, terapeutická a korektívna činnosť na dosiahnutie želaných modelov a foriem správania detí s poruchami správania a detí s poruchou aktivity a pozornosti.

Výkonové štandardy predstavujú konkrétnu úroveň aktivít, foriem správania, rozvoja vlastností, ktoré má dieťa teoreticky v optimálnom prípade nadobudnúť, prakticky sa má k nim čo najviac priblížiť. Výkonové štandardy sú ciele, ku ktorým smeruje reedukácia, terapia a korekcia porúch správania a porúch aktivity a pozornosti. Predpokladá sa, že úroveň rozvoja vlastností osobnosti, ktoré predstavujú jednotlivé štandardy, budú na cieľovej úrovni u jednotlivých detí, resp. klientov DC rozdielne. Pozitívne sa hodnotí pohyb vo vývine vlastností a správania smerom k definovanému optimálnemu výkonu, ktorý nastane na základe aplikácie reedukačných, terapeutických a korektívnych postupov. Dôležitý je celkový výsledok – osvojenie si a praktické uplatňovanie spoločensky akceptovateľných foriem správania, resp. relatívne stabilné pozorované zlepšenie správania, ako výslednica pozitívneho posunu vo vývine jednotlivých vlastností osobnosti.

Výchovné štandardy sú rozpracované do piatich okruhov:

- aktivačno-motivačné vlastnosti
- vzťahovo-postojové a charakterové vlastnosti
- emocionálno-dynamická zložka osobnosti
- vôľové vlastnosti
- výkonové vlastnosti.

Vychádza sa pritom z vlastností osobnosti tak, ako sa prejavujú vo formách správania, prejavoch a činnostiach, ktoré je možno pozorovať, hodnotiť a cielene usmerňovať ich vývin v procese reedukácie, terapie a korekcie u detí s poruchami správania a detí s poruchou aktivity a pozornosti. Výchovné štandardy môžu slúžiť ako podklad pre vypracovanie škály na hodnotenie vývinu osobnosti a správania dieťaťa, resp. klienta DC.

Obsahové a výkonové štandardy

Aktivačno-motivačné vlastnosti Zájmy, potreby, ašpirácie, životné ciele	
Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
Rozvoj záujmov	- Mať veku primerane rozvinutú záujmovú štruktúru. Aktívne sa zapájať najmenej do jednej záujmovej činnosti so spoločensky prijateľným obsahom, spoločensky prijateľným spôsobom
Utváranie životných cieľov, ašpirácie	- Mať veku primerané, spoločensky prijateľné predstavy, ciele v osobnom živote, vo vzťahu k učeniu, k povolaniu
Aktualizácia poznávacích, sociálnych a výkonových potrieb vo vzťahu k učeniu, školskej práci a aktivitám voľného času	- Zapájať sa do činností na vyučovaní, spolupracovať pri plnení úloh podľa požiadaviek, byť užitočným členom triedy - Zapájať sa do mimovyučovacích činností, aktivít voľného času, spolupracovať podľa požiadaviek, byť užitočným členom skupiny
Vzťahovo-postojové a charakterové vlastnosti Mravné, charakterové vlastnosti, postoje, sociálne vlastnosti, sebaregulačné vlastnosti	
Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
Formovanie charakterových vlastností	- Názory a postoje mať utvorené v súlade s mravnými princípmi, vedieť rozlíšiť dobro od zla
názory a postoje	- Vedieť formulovať, vyjadriť názor, prejavíť(zaujať) postoj v súlade s mravnými normami a spoločenskými pravidlami
sebaopoznanie	- Byť tolerantný k odlišným názorom, spôsobom správania iných ľudí - Poznať svoje schopnosti, silné a slabé stránky, mať pozitívny sebaobraz
mravné vlastnosti	- Byť schopný primerane a reálne hodnotiť svoje výkony a správanie - Rešpektovať morálne normy a princípy - Byť schopný niesť zodpovednosť za svoje činy, priznať si vinu za nevhodné správanie
sociálne vzťahy	- Rešpektovať authority, pozitívne reagovať na požiadavky autorít - Byť otvorený k nadväzovaniu relatívne stabilných sociálnych vzťahov s vrstovníkmi, zapájať sa do bežných sociálnych aktivít - Dodržiavať bežné pravidlá správania pri sociálnych aktivitách, pri hre, v skupine vrstovníkov a v škole - Byť schopný načúvať druhým, vedieť komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí
hierarchia hodnôt	- Prejavovať prosociálne správanie vo vzťahu k ľuďom vo svojom okolí, byť ochotný pomôcť - Mať osvojený spoločensky akceptovateľný rebríček hodnôt na veku primeranej úrovni
sebaregulácia	- Byť schopný sa prispôbovať zmenám v rôznych životných situáciách - Nadobudnúť primeranú úroveň sebadôvery, dokázať si veriť pri riešení problémov, plnení cieľov

	<ul style="list-style-type: none"> - Prejavovať snahu o pozitívnu zmenu vo svojom správaní - Regulovať, prispôbiť svoje správanie na základe vonkajších podnetov a usmernení - Vedieť primeraným spôsobom ovládať agresívne tendencie vo svojom správaní - Uvedomiť si dôsledky chýb a omylov vo svojom správaní a vedieť ich pozitívne využiť pre svoje budúce správanie - Rozvážne pristupovať k riešeniu problémov, k prekonávaniu prekážok
<p>Emocionálne – dynamická oblasť Empatia, temperament, agresivita</p>	
Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
<p>Emocionálna zrelosť</p> <p>Empatia</p> <p>Citové väzby voči rodine, príbuzným</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedomiť si svoje vlastné city a pocity, emocionálne prežívanie rôznych situácií - Vedieť prijať kritiku nedostatkov vo svojej práci a správaní - Byť schopný prijateľným spôsobom vyrovnáť sa s vlastným neúspechom - Byť schopný pochopiť a vcítiť sa do situácie a konania iných - Byť citovo vyrovnaný vo vzťahu s rodinou, príbuznými, mať utvorené pozitívne citové väzby
<p>Vôľové vlastnosti</p> <p>Cieľavedomosť, vytrvalosť, iniciatívnosť, samostatnosť, sebaovládanie, sústredenosť, pozornosť, disciplína</p>	
Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
<p>Vôľové vlastnosti v školskej práci, počas mimo vyučovacích činností a aktivít voľného času</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Byť samostatný pri plnení úloh v škole a mimoškolských aktivitách - Byť vytrvalý pri plnení úloh v škole a počas mimoškolských aktivít, pri hre, byť schopný dokončiť začaté úlohy a činnosti - Vedieť si stanovovať ciele adekvátne schopnostiam a situácii - Dodržiavať stanovené pravidlá správania - Byť schopný sústredene a pozorne pracovať, hrať sa udržať primeraný čas pozornosť
<p>Výkonové vlastnosti</p> <p>Schopnosti, vedomosti, zručnosti, návyky, tvorivosť</p>	
Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
<p>Schopnosti, vedomosti, zručnosti, návyky v školskej, mimoškolskej práci, v spoločenskom živote</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládať základné hygienické návyky - Mať osvojené požadované vzory spoločenského správania - Poznať a osvojiť si základné princípy zdravej životosprávy - Vedieť si udržiavať poriadok vo svojich školských a osobných veciach - Osvojiť si manuálne zručnosti v pracovnej oblasti, v záujmovej činnosti - Uplatňovať tvorivosť, primeranú svojim schopnostiam, v záujmových činnostiach umeleckého zamerania - Mať primerane rozvinuté estetické cítenie

Dosiahnutie pozitívneho posunu vo vývine jednotlivých vlastností osobnosti a napĺňanie výchovných štandardov je rozpracované v Individuálnom reedukačnom pláne, ktorý sa vypracováva pre každé dieťa a pravidelne sa vyhodnocuje.

4. Diagnostický a reedukačný plán DC

Plnenie výchovného plánu realizujeme formou týždenného plánu alebo ponuky výchovno-vzdelávacej činnosti, režimu dňa a týždňa.

1. Vo výchovnom pláne je stanovený najmenší, pre vychovávateľa záväzný, počet výchovno-vzdelávacích činností skupinových aktivít na školský rok tak, aby sa pravidelne striedala ponuka všetkých tematických oblastí výchovy.
2. Vychovávateľa budú vo diagnostických skupinách projektovať ponuku VVČ tak, aby uspokojili záujmy a potreby všetkých žiakov.
3. V diagnostickej skupine, zloženej zo žiakov viacerých ročníkov, bude vychovávateľ aplikovať výchovný plán kombinovaný pre všetky ročníky, z ktorých má žiakov vo svojej diagnostickej skupine.
4. Plán záujmovej činnosti, je rozpracovaný v ročnom pláne práce DC na príslušný školský rok.

Diagnostický a Reedukačný plán v DC

Tematická oblasť	Počet činností podľa výchovných skupín za týždeň					
	I. diagnost. skupina	II. diagnost. skupina	III. diagnost. skupina	IV. diagnost. skupina	V. diagnost. skupina	VI. diagnost. skupina
Komunita	2	2	2	2	2	2
Klubová činnosť	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Terapeutické skupiny	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Spoluspráva/Stravovacia komisia	1	1	1	1	1	1
Krúžková činnosť	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hodnotenie správania	5	5	5	5	5	5
Rodinná výchova a domáce práce	14	14	14	14	14	14
Telesná výchova, šport	11	11	11	11	11	11
Pracovná výchova	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Prevenca – protidrog., krim., sex. vych.	1	1	1	1	1	1
Príprava navyučovanie	8	8	8	8	8	8

5. Výchovný jazyk

Výchovno – vzdelávacím jazykom v DC je štátny jazyk. Pre potreby diagnostiky je možné použiť aj iný jazyk napr. jazyk národnostnej menšiny alebo etnickej skupiny.

6. Personálne zabezpečenie

Vzdelávanie dieťaťa s poruchou správania si vyžaduje koordinovaný tímový prístup učiteľa, vychovávateľa, psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, lekára a ďalších odborníkov podľa potreby.

Odborný pedagogický tím DC tvoria: zástupca riadielä, 3 učiteľky MŠ, 7 učiteľov ZŠ a ŠZŠ, vedúci výchovy, 6 vychovávateľských dvojíc (muž + žena, vzorový model rodiny). Pomocný pedagogický personál tvorí 9 pomocných vychovávateľov.

Odborný nepedagogický personál tvoria 4 psychológovia, liečebný pedagóg, 2 sociálni pracovníci a asistent.

DC je typické vysokou odbornosťou v oblasti špeciálna pedagogika, ako aj účasťou pedagogických a odborných zamestnancov na vzdelávaní organizovanom Metodickým centrom, absolvovaním akreditovaných terapeutických výcvikoch. Pravidelne odovzdávajú pedagógovia svoje teoretické i praktické vedomosti praktikantom, študentom vysokých škôl.

Kmeňový vychovávateľ školského zariadenia svojou odbornou prácou a činnosťou je zameraný na rozvíjanie tvorivých schopností detí a mládeže v čase mimo vyučovania v oblasti spoločenských a prírodných vied vrátane spracúvania programov výchovnej a záujmovej činnosti alebo samostatnej výchovno-vzdelávacej činnosti s deťmi a so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, spojenej s poradenskou činnosťou a diagnostikovaním.

Pomocný vychovávateľ vykonáva pomocnú prácu pri zabezpečovaní náhradnej výchovy detí, najmä fyzická starostlivosť o deti, upevňovanie hygienických návykov, skvalitňovanie spoločenského správania detí, vykonávanie pomocných prác pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, sledovanie zdravotného stavu a výchovy a dohľad v noci.

Kmeňový a pomocný vychovávateľ vzájomne spolupracujú v rodinnej bunke.

7. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Na plnenie diagnostických a reedukačných úloh vo výchove mimo vyučovania je zriadených šesť výchovných skupín, ktorých činnosť je organizovaná v rodinných bunkách.

Kapacita diagnostických tried a rodinných buniek je 44 detí, čo zodpovedá veľkosti vnútorných priestorov Diagnostického centra a 16 detí MŠ.

DC má zriadené a využíva tieto priestory: telocvičňu, ktorú okrem športových aktivít využíva na denné stretnutia s deťmi (komunita), odbornú učebňu výpočtovej techniky (8 počítačov), spoločenskú terapeutickú miestnosť s kapacitou cca 15 miest na sedenie. Miestnosť využívame na besedy, premietanie filmov.

DC má k dispozícii átrium, ktoré v letných mesiacoch využíva na psychohygienické prestávky (desiata, olvrant), opekačky s deťmi, športové aktivity.

Na diagnostiku a reedukáciu je k dispozícii okrem tried, telocvične, posilňovne, terapeutickú miestnosť aj vonkajší areál, školský dvor, futbalové, basketbalové ihrisko a polyfunkčný bazén na hry.

Ubytovacie zariadenie DC je prevádzkované v týchto priestorových podmienkach a s týmto vybavením:

- ubytovacia bunka pozostáva z obývacej miestnosti s kuchynským kútom a 3 izieb so samostatným vchodom a bočným vchodom do izieb
- izby majú 2 - 3 postele s úložným priestorom na úschovu posteľnej bielizne.
- dvojdverová skriňa alebo 2x vstavaná skriňa v izbe, nočné stolíky, poličky nad váľandami,

V zariadení je zriadené záchytné oddelenie, súčasťou ktorého je karanténna miestnosť, ktorá slúži najmä na zabezpečenie hygieny dieťaťa, jeho ochranu a upokojenie.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove

Zariadenie má primerane zabezpečené podmienky pre bezpečnosť a ochranu zdravia detí i zamestnancov. Bezpečnosť koordinuje bezpečnostný a požiarny technik.

Zamestnanci DC sú pravidelne školení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. Jedenkrát ročne sa vykonávajú pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, pravidelné školenie nových zamestnancov DC pri ich nástupe do zamestnania.

Ochranu zdravia a zdravotnú starostlivosť detí koordinuje zdravotná sestra.

Deti sú povinné v čase výchovy mimo vyučovania ako i na podujatiach organizovaných Diagnostickým centrom chrániť svoje zdravie a zdravie iných detí. V prípade úrazu alebo náhleho ochorenia, deti ihneď informujú vychovávateľa, zdravotnú sestru, pomocného vychovávateľa alebo najbližšiu dospelú osobu, ktorá má prístup k lekárničke prvej pomoci ako aj k telefónu na zavolanie pohotovosti. K týmto úrazom, ochoreniam, nevoľnostiam prípadne iným zdravotným ťažkostiam je k dispozícii zdravotná miestnosť. Za bezpečnosť detí zodpovedajú počas výchovy mimo vyučovania vychovávateľa, zdravotná sestra, počas noci službu konajúci vychovávateľa.

9. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

Hodnotenie detí je rozpracované v hodnotení správania, ktorý tvorí významný režimový prvok v DC. Hodnotenie správania je všeobecné usmernenie, určujúce limity správania pre deti DC. Súčasťou hodnotenia správania detí je systém zvýhodnení a obmedzení. Spôsob hodnotenia správania detí je pre pracovníkov DC záväzný.

Cieľom hodnotenia správania je:

- poskytnutie spätnej väzby dieťaťu o jeho správaní
- posilňovanie sebaregulácie správania a jeho korekcia
- motivácia dieťaťa k zmene správania
- nová korektívna skúsenosť a zážitok z ocenenia
- rozvíjanie citlivosti na to, čo je eticky a morálne prijateľné a čo neprijateľné
- posilňovanie dôvery dieťaťa v dospelých, v ich spravodlivosť a v ich schopnosť spoločné pravidlá nielen určovať, ale aj dodržiavať.

Úroveň správania dieťaťa je vyjadrená denne bodmi, týždenne zaradením na komunite do jedného z piatich stupňov.

Na hodnotení sa podieľajú:

- učitelia
- vychovávatelia
- pomocní vychovávatelia a ostatní zamestnanci.

Spôsob hodnotenia

V každom dni vyučovania učitelia hodnotia slušné správanie, disciplínu počas vyučovania a prestávok, aktivitu na vyučovaní, pripravenosť na vyučovanie. Hodnotenie detí v škole prebieha denne 0-2 bodmi. Priestupky, aktivita a snaha detí sa zapisujú do hodnotiaceho zošita v triede. Triedny učiteľ ohodnotí aktivitu patričným počtom bodov. Za týždeň môže dieťa získať 10 bodov.

Dieťa hodnotia kmeňoví vychovávatelia každý deň 0-3 bodmi. Za týždeň, od piatku do piatku, môže získať za správanie vo výchove 21 bodov. Hodnotí sa:

- správanie - k deťom a k dospelým v klubovni, na vychádzkach, v jedálni..., starostlivosť o zovňajšok
- disciplína - nástupy, rešpektovanie požiadaviek a príkazov, disciplína na príprave na vyučovanie (za nedodržanie disciplíny sa považuje svojvoľné opustenie skupiny, klubovne, nerešpektovanie vychovávateľa...)
- aktivita - pri príprave na vyučovanie, pri hospodárskych prácach, starostlivosť o spoločný majetok, účasť na každodennom upratovaní klubovne a ostatných priestorov ústavu (pri celotýždennom upratovaní v 3.,4.,6., a 7. skupine)
- Pomocní vychovávatelia a ostatní zamestnancov zapisujú do hodnotiaceho zošita priestupky a aktivitu detí. Kmeňový vychovávateľ každý deň ohodnotí dieťa na základe týchto zápisov 0-2 bodmi.

Hodnotí sa každý deň, i vtedy, keď dieťa nemá žiaden zápis. Kmeňový vychovávateľ do tohto hodnotenia zahŕňa aj každodennú kontrolu poriadku na spálňach. Takto za týždeň môže dieťa získať ďalších 14 bodov.

Dieťa musí byť o bodovom hodnotení a zápisoch aktuálne informované. Spôsob hodnotenia je slovný pred celou skupinou, t.j. verejný. Pri uzatváraní celotýždenného hodnotenia spolupracujú triedny učiteľ a vychovávateľ skupiny.

Podľa počtu bodov v týždennom hodnotení sa deti zaradia do jedného z 5 stupňov, pričom v každom stupni sú zvýhodnenia, resp. obmedzenia:

I. stupeň : 45 bodov

- možnosť priepustky (najskôr po 4. hodnotení ak nebolo v predchádzajúcich 2 hodnoteniach horšie ako 3. stupeň) na sobotu a nedeľu (so súhlasom komunity resp. vedenia DC)
- možnosť vychádzky cez víkend (najskôr po 3. hodnotení) - dĺžku určí vychovávateľ
- možnosť účasti na záujmovej činnosti inej skupiny (so súhlasom oboch vychovávateľov)
- možnosť účasti na odmenovej akcii

- ak je dieťa 3x po sebe alebo 5x celkovo v 1. stupni - udeľuje sa riaditeľská pochvala s možnosťou ísť na priepustku v piatok po komunite
- ak je dieťa členom spolusprávy môže ísť na priepustku v piatok po komunite
- pri deťoch po drogovej liečbe a s drogovou skúsenosťou sa bod a) a b) môže realizovať po 6 týždňoch
- rozšírenie možnosti nosiť ozdoby (okrem ozdôb z drahých kovov)
- možnosť samostatnej vychádzky (so súhlasom komunity resp. vedenia DC) pre deti nad 15 rokov, ak v 2 predošliých hodnoteniach nebolo hodnotené horšie ako 2.stupeň
- možnosť prijatia balíčka

II. stupeň : 44 - 40

- možnosť priepustky, (so súhlasom komunity resp. vedenia DC) - najskôr po 5 týždňoch ak nebolo v predchádzajúcich 2 hodnoteniach hodnotené horšie ako v 2. stupni
- možnosť vychádzky, najskôr po 3. hodnotení, dĺžku určí vychovávateľ
- možnosť účasti na záujmovej činnosti inej skupiny (so súhlasom oboch vychovávateľov)
- možnosť účasti na odmenovej akcii
- možnosť prijatia balíčka

III. stupeň : 39 -30

- možnosť vychádzky (po 4 hodnotení, ak nebol v predchádzajúcom hodnotení hodnotený horšie ako v 2. stupni) - dĺžku určí vychovávateľ
- odmenová akcia
- možnosť prijatia balíčka

IV. stupeň : 29 - 20

- obmedzené používanie vreckového
- možnosť prijatia balíčka
- dieťa na dennej dochádzke ostáva 1 víkendový deň v zariadení

V. stupeň : 19 a menej

- úplný zákaz využívania finančných prostriedkov pre vlastné účely
- možnosť prijatia balíčka s ovocím, bez sladkostí
- možnosť vylúčenia z niektorých skupinových akcií, podľa uváženia vychovávateľa
- dieťa na dennej dochádzke ostáva cez víkend v zariadení.

Zásady hodnotenia

- Nové a choré deti sa spravidla zaraďujú do 3. stupňa resp. do stupňa, ktorý zodpovedá jeho správaniu.
- Zo závažných dôvodov môže vedúci komunity preradiť dieťa o 1 stupeň vyššie alebo bez obmedzenia do nižšieho stupňa.
- Dovolený pobyt mimo zariadenia sa umožní dieťaťu, ktoré posledné tri hodnotenia bolo hodnotené do priemeru 3. Dieťa, ktoré nesplní túto požiadavku, si môže posledné tri 4. a 5. stupne odpracovať podľa pokynov pedagógov. Ak si ich dieťa neodpracuje, tak sa dovolený pobyt mimo zariadenia bude krátiť, alebo sa mu neumožní.

- d) Súčasťou znevýhodnení vyplývajúcich z hodnotenia správania nie je zákaz telefonovania s rodičmi (pestúnmi apod.), je však možné určiť dĺžku hovoru.
- e) Ak je dieťa na dennej resp. týždennej dochádzke trikrát po sebe hodnotené v 4. a 5. stupni, prechádza na štandardný pobyt, v prípade vážneho priestupku je možné dennú resp. týždennú dochádzku zrušiť aj skôr.
- f) Pobyt na cudzej izbe bez súhlasu dospelého sa hodnotí o stupeň horším hodnotením.
- g) Za úteky a neospravedlnený neskorý príchod z vychádzky, je dieťa hodnotené okamžite a nasledujúce týždenné hodnotenie po návrate 5. stupňom. Po 7 za sebou idúcich dňoch v 5 stupni môže byť dieťa na návrh vychovávateľa a triedneho učiteľa preradené do 3. stupňa.
- h) Za fajčenie, prechovávanie, prinesenie cigariet (či zvyškov cigariet) alebo zápaliiek nemôže byť dieťa hodnotené lepšie ako v 4. stupni.
- i) Prechovávanie peňazí sa hodnotí ako porušenie disciplíny, dieťa nemôže byť hodnotené lepšie ako v 4. stupni. Do sumy 1€ prepadajú v prospech skupiny. Väčšiu sumu posielajú dieťa rodičom na vlastné náklady.
- j) Za požitie alkoholu a nelegálnych drog, prinesenie do zariadenia, je dieťa hodnotené okamžite a nasledujúce týždenné hodnotenie 5. stupňom a individuálne sa posúdi, či dieťa bude zaradené do programu pre deti ohrozené drogou. Ak dieťa v DC distribuuje nelegálne drogy, individuálne sa zväži ohlásenie na políciu.
- k) Za vymieňanie šiat a požičiavanie vecí bez vedomia vychovávateľa sa dieťaťu zníži hodnotenie o jeden stupeň.
- l) Za hrubé alebo vulgárne správanie, tetovanie a iné sebapoškodzovanie, pokus o útek, bitky, úmyselné ničenie majetku, nemôže byť dieťa hodnotené lepšie ako v 4. stupni.
- m) Po úteku v skupine stráca každý jej člen 1 bod (bod nestráca dieťa, ktoré je počas úteku zo skupiny mimo zariadenia).
- n) Za mimoriadnu aktivitu a záslužnú činnosť v prospech deti alebo zariadenia, môže dieťa získať mimoriadnu odmenu, ktorej forma bude dohodnutá na tíme (napr. priepustka, deň voľna, návšteva kina, divadla), forma odmeny bude zapísaná v komunitnej knihe.
- o) Dieťa sa môže so súhlasom riaditeľa zúčastniť na výchovno-vzdelávacej aktivite mimo priestorov DC, ak je to v súlade s reedukačným plánom.
- p) Návrat detí po letných prázdninách nepovažujeme spravidla za nový pobyt.
- q) Pri hodnotení nároku na priepustku resp. vychádzku po návrate z prázdnin berieme do úvahy spravidla posledné hodnotenia zamestnancov.
- r) Akákoľvek nevhodná prezentácia, komunikácia, kyberšikana v mobiloch a na sociálnych sieťach nemôže byť hodnotená lepšie ako 4. stupňom.

Hodnotenie správania je záväzné pre deti a zamestnancov DC, riaditeľ môže v individuálnych prípadoch posúdiť prípadnú zmenu hodnotenia dieťaťa.

10. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Kontrolná činnosť počas školského roku je zameraná predovšetkým na tieto základné úlohy:

- sústavná kontrola plnenia obsahového zamerania VVČ v jednotlivých diagnostických skupinách
- hospitačná činnosť v diagnostických skupinách zameraná na kvalitu, pestrosť a nápaditosť výchovnej činnosti v skupinách

- prostredníctvom vychovávateľov a ďalších pedagogických a nepedagogických zamestnancov vedenie detí ku vzájomnej úcte jedného k druhému, k objektívnemu hodnoteniu správania detí bez pocitov nadradenosti, či výlučnosti
- kontrola dodržiavania zásad, pravidiel a termínov diagnostiky, tvorby a vypracovania individuálneho reedukačného programu, hodnotenia správania a vypracovania záverečných správ
- s kolektívom spolusprávy DC vplývať na tvorbu jedálneho lístka, činnosť stravovacej komisie, zlepšovanie kvality stravovania v DC
- kontrola vedenia detí k samoobslužným prácam / hygienické návyky, viesť deti k samostatným prácam v rodinných bunkách – domáce práce/
- kontrola čistoty a poriadku rodinných buniek, spálni a areálu DC
- kontrola diagnostických obalov a tvorby IRP.

Kontrolu a hodnotenie zamestnancov vykonávajú vedúci zamestnanci podľa plánov kontrolnej a hospitačnej činnosti. Formy :

- pozorovanie
- hospitácia
- rozhovor
- výsledky detí v školách a úspešnosť reedukačného procesu v teréne a pod.
- sledovanie pokroku detí na poradách IRP
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy
- vzájomné hodnotenie pedagogických zamestnancov (vzájomné hospitácie a tímové stretnutia)
- hodnotenie vychovávateľov deťmi, spätná väzba na komunitu, spoluspráve a pod. .

Hodnotenie práce školy za školský rok je SWOT analýza, ktorej podkladom sú návrhy zamestnancov v oddeleniach DC. Závery SWOT analýzy z jednotlivých oddelení sú prezentované na Pedagogickej rade.

11. Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov

V zmysle § 40 zákona č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

Profesijný rozvoj je proces:

- a) prehlbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesijných kompetencií,
- b) získavania profesijných kompetencií na výkon špecializovaných činností alebo na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca,
- c) získavania profesijných kompetencií vyššieho kariérového stupňa,
- d) overovania profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa,
- e) získavania vzdelania na splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon ďalšej pracovnej činnosti alebo
- f) využívania a hodnotenia získaných profesijných kompetencií

Profesijný rozvoj sa riadi podľa plánu profesijného rozvoja, ktorý vyplýva zo zamerania Diagnostického centra. Plán profesijného rozvoja vydáva riaditeľka po prerokovaní so zriaďovateľom a zamestnancami na pedagogickej rade.

Na základe plánu profesijného rozvoja vydáva riaditeľka ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Ročný plán vzdelávania možno počas jeho platnosti dopĺňať a meniť v súlade s aktuálnymi možnosťami a potrebami Diagnostického centra.

Neoddeliteľnou súčasťou práce v DC je supervízia. Pedagogickí zamestnanci majú možnosť absolvovať akreditované programy. Nevyhnutnou podmienkou odborných zamestnancov na prácu v terapeutických skupinách je absolvovanie akreditovaného psychoterapeutického výcviku. Návšteva odborných seminárov a konferencií ako aj prezentácia najnovších poznatkov na aktuálne témy ako šikanovanie, rasizmus, extrémizmus, drogy, práca s deťmi s ADHD, ADD je v zariadení potrebná najmä u začínajúcich pedagogických i odborných zamestnancoch.

DC organizuje z grantového programu v spolupráci s Radou vlády SR pre prevenciu kriminality vlastné zážitkové vzdelávanie komunitných foriem práce formou víkendového pobytu. Organizujeme tiež odborné supervízne stretnutia formou bálintovských skupín v spolupráci s PdFUK Dr. Škovierom, Krízovým strediskom Dúha a SV pre UNICEF.

Problematika kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov je podrobne rozpracovaná v Pláne kontinuálneho vzdelávania, ktorý tvorí prílohu Plánu práce Diagnostického centra.

12. Dlhodobé projekty, do ktorých sa DC zapája

Medzi dlhodobé projekty patrí Projekt transformácie na rodinné bunky schválený MŠ.

Projekt transformácie DC na rodinné bunky veľmi významným spôsobom zasiahol do výchovy detí s problémovým správaním. Z internátneho zariadenia sa stáva zariadenie, kde reedukačný proces prebieha v podmienkach, čo najviac pripomínajúcich rodinné prostredie.

Cieľom transformácie DC na rodinné bunky bolo:

- vytvoriť v objekte moderné, poradenské, diagnosticko-reedukačné zariadenie
- počas pobytu vytvoriť pre každé dieťa podmienky, čo najviac pripomínajúce rodinné prostredie
- vytvoriť samostatné výchovné skupiny a život v nich organizovať tak, ako v rodine
- výchovu v rodinnej bunke zabezpečiť dvojicou vychovávateľov (muž a žena) terapeutickou dvojicou tvoriacou vzorový model rodiny.

Splnením očakávaných cieľov sa zvýšila efektívnosť reedukačnej práce v našom zariadení.

Práca v samostatných diagnostických skupinách :

- využíva okrem režimových prvkov a terapeutických prvkov model úplne funkčnej rodiny
- zahŕňa v plnej miere výchovno-vzdelávaciu činnosť a prípravu do života aj formou sebaobslužných prác
- nezabúda na záujmovú a relaxačnú činnosť, športové a kultúrne vyžitie
- zvyšuje podiel a zodpovednosť detí ako aj výchovných pracovníkov na organizovaní života a chodu svojej „rodiny“.

Projekt významným spôsobom prispel k humanizácii starostlivosti o deti s nariadenou ústavnou výchovou.

DC plní úlohy pri ochrane pred sociálnopatologickými javmi, v prevencii problémového vývinu detí, v prevencii delikventného vývinu detí. Už dlhé roky sa DC zapája do projektov, ktoré plnia tieto úlohy napr. projekty z Protidrogového fondu v súčasnosti je to Rada vlády SR pre prevenciu kriminality.

Projekt Prevencia kriminality deti a mládeže realizujeme od júna 2009. Za jednu z najefektívnejších foriem práce s deťmi s poruchami správania, maloletými, ktorí sa dopustili páchania činu inak trestného, deti s problémami závislosti, ktoré zanedbávajú školskú dochádzku, považujeme prácu s celou rodinou. Realizujeme víkendové výcvikové pobyty detí a rodičov. Tréningové, zážitkové a terapeutické skupinové aktivity sú zamerané na: zlepšenie atmosféry v rodine, vytváranie nových komunikačných mechanizmov, sebaopoznávanie, vzájomné poznávanie rodič – dieťa, pomoc pri zvládaní a vyrovnávaní sa so záťažovými situáciami v rodine, skupinové a individuálne riešenie ťažkostí detí.

V druhej časti sa zameriame na vzdelávanie a odbornú prípravu zamestnancov vykonávajúcich opatrenia pre deti s poruchami správania v režimových zariadeniach.

13. Spolupráca DC s rodičmi a inými subjektami

Práca s rodičmi je nevyhnutnou podmienkou úspešnosti našej práce najmä u detí na dobrovoľných pobytoch. Včasné riešenie problémov dieťaťa a jeho rodiny je významným faktorom úspešnosti reedukačného pôsobenia a návratu dieťaťa do svojho sociálneho prostredia.

Diagnostické centrum spolupracuje s rodičmi v rámci preventívnych programov:

- individuálna práca s rodičmi
- skupinová práca
- terapeutická rodičovská skupina
- víkendové stretnutia rodičov s deťmi
- postreedukačná starostlivosť.

Komplexná diagnostika a reedukácia je zložitý proces, ktorý si vyžaduje spoluprácu všetkých pedagogických i odborných zamestnancov z diagnostického a sociálneho oddelenia.

Diagnostické oddelenie zabezpečuje počas pobytu dieťaťa:

- psychologickú diagnostiku
- psychologické vedenie a poradenstvo deťom i rodičom
- individuálnu a skupinovú psychoterapeutickú prácu
- odborné služby a prácu s rodinou pri návštevách
- v rámci tímovej spolupráce sa podieľa na tvorbe individuálneho reedukačného plánu.

Sociálne oddelenie zabezpečuje:

- administratívnu stránku prijímania do DC, premiestnenia a návratu domov
- v rámci tímovej spolupráce sa podieľa na tvorbe individuálneho reedukačného plánu
- poskytuje ostatným pracovníkom informácie zo sociálneho obrazu dieťaťa, ktoré výrazne determinujú správanie dieťaťa.

Diagnostické a sociálne oddelenie spolupracuje s Úradmi práce sociálnych vecí a rodiny, s orgánmi prokuratúry, súdov a polície, v určenom rozsahu so školami a zákonnými zástupcami detí.

Zdravotnú starostlivosť detí zabezpečuje zdravotná sestra, ktorá zodpovedá aj za hygienu detí a spolupracuje s príslušnou detskou lekárkou a ďalšími lekármi – špecialistami.

DC spolupracuje s:

- úradmi práce sociálnych vecí a rodiny
- súdmi a políciou
- zdravotným strediskom na Trnávke
- detskými domovmi
- reedukačnými centrami
- centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
- školami, krízovými strediskami a ďalšími zariadeniami, ktoré pracujú s deťmi s výchovnými problémami
- vysokými školami
- neštátnymi organizáciami - Deti ulice, UNICEF, Úsmev ako dar, FICE, Saleziáni
- dobrovoľníkmi.

Výchovný program bol vypracovaný v súlade so Štandardami pre odborné činnosti v špeciálnych výchovných zariadeniach. (VUDPaP, 2021)

Práca vychovávateľov sa riadi etickým kódexom pedagogických zamestnancov.

